

[Undervisningsministeren.]

mere direkte end hidtil overvejer, hvilken undervisningsstandard man bør stille mod pr. studerende inden for forskellige fagområder.

Studentertallet kan imidlertid ikke være det eneste grundlag, hvorudfra højere uddannelsesinstitutioners bevillingsramme fastlægges. Ca. halvdelen af den offentligt finansierede forskning finder sted ved de højere uddannelsesinstitutioner. Set i relation til en koordineret forskningspolitisk udvikling kan det ikke være tilfredsstillende, at forskningsomfanget ved de højere uddannelsesinstitutioner primært bestemmes ud fra studentertal og undervisningsstandard som følge af, at de fastansatte lærere generelt forudsættes at anvende 40 pct. af deres arbejdstid til forskning. Dette system giver også særlige problemer i forbindelse med opbygningen af universitetscentre med uddannelser, der traditionelt har haft forskningstilknytning, og uddannelser, hvor lærerne ikke tidligere har haft forskningsforpligtelse.

Regeringen ser gerne, at man i forbindelse med den videre diskussion af helhedsplanlægningen overvejer mulighederne for en opdeling af de højere uddannelsesinstitutioners bevillinger på aktivitetskategorier (primært undervisning og forskning) med henblik på en prioritering på landsplan af den forskningsmæssige udvikling. Der henvises i den forbindelse til Rapport om de videregående uddannelsers forskningstilknytning, udarbejdet i forbindelse med helhedsplanlægningen.

7. Afsluttende bemærkninger.

Helhedsplanlægningen og det øvrige materiale i tilknytning hertil, der hermed er forelagt folketinget, er så omfattende, at jeg ikke i denne redegørelse har kunnet dække alle de problemer, der må tages op i det videre arbejde.

Det er min — og regeringens — opfattelse, at debatten i folketinget bør være en indledning til et mere dybtgående arbejde i undervisningsudvalget. Målet må som nævnt i indledningen være at få fastlagt nogle klare retningslinjer, som de, der skal planlægge og administrere de videregående uddannelsers udvikling i de kommende år, kan holde sig til som grundlag for deres ar-

bejde, ikke mindst med konkretiseringen og gennemførelsen af et egentligt handlingsprogram.

Sekretariatsoplægget i helhedsplanlægningen indeholder et 11 punkts program for et tilsigtet reformarbejde. Efter regeringens opfattelse bør de politiske retningslinjer i hovedsagen følge de opregnede 11 punkter.

Jeg har tidligere i redegørelsen fremhævet de punkter, hvor regeringen mener der er et særligt behov for, at politiske retningslinjer fastlægges, og hvor regeringens synspunkter er tilkendegivet. Lad mig sammenfatte synspunkterne som følger:

Der bør generelt fastlægges kapacitetsgrænser ved de videregående uddannelser. Ved fastlæggelse af disse kapacitetsgrænser bør indgå dels hensynet til det samfundsmæssige behov for langvarigt uddannede, dels hensynet til at opnå en rimelig undervisningsstandard med henblik på effektivisering af uddannelserne. Det videre planlægningsarbejde bør baseres på, at den samlede tilgang til de videregående uddannelser må søges holdt inden for en ramme svarende til omkring 30 pct. af en ungdomsårgang frem til begyndelsen af 80'erne.

Man bør sigte mod en generel struktureform af de videregående uddannelser med smidigere overgangsmuligheder mellem de enkelte dele af uddannelsessystemet, afgangsmuligheder på flere niveauer inden for de lange uddannelser og friere kombinationsmuligheder, som hurtigt kan imødekomme behovet for nye uddannelser.

Forkortelser af de normerede studietider bør overvejes under hensyn til kandidaternes faktiske erhvervsfunktioner og mulighederne for at tilvejebringe et mere systematisk efteruddannelsesstilbud. I alle tilfælde bør man sigte mod en effektivisering af universitetsuddannelserne med henblik på reduktion af frafaldet til et rimeligt niveau, tidligst muligt frafald og nøjere overensstemmelse mellem de normerede og faktiske studietider.

Den bevillingsmæssige styring af de videregående uddannelser bør overvejes, herunder etableringen af et bedre studieregistreringssystem, fastlæggelsen af ressourcestandarden i forhold til studentertallet og sammenhængen mellem bevillinger til undervisnings- og forskningsformål.

Det centrale uddannelsesråd har i sin